

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kalba 25 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, VASARIS — FEBRUARY 28, 1980

Nr. 49

Šveicarai katalikai apie ok. Lietuvą

Bernas. — Šveicarų institutas „Glaube in der 2. Welt“ — Tikėjimas Antrajame pasaulyje, — atskira brošiūra išleido į vokiečių kalbą išverstą Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos straipsnį apie Lietuvos ir Sovietų Sąjungos katalikų gyvenimą, išrinkus šventuoju Tėvu Joną Paulių II-ąjį. Šis straipsnis, kuris buvo paskelbtas Lietuvos katalikų Bažnyčios Kronikos 36-ame numeryje, dabar, šveicarų instituto rūpesčiu, vokiečių kalba yra išleistas antrašte: „So leben Litauens Katholiken“. — Taip gyvena Lietuvos katalikai. Straipsnyje yra plačiai apžvelgiamas Lietuvos ir Sovietų Sąjungos katalikų problemos ir viltys, prasidedant naujojo Popiežiaus pontifikatu. Jono Pauliaus II-ojo rūpestingumas, užuojauta ir tėviškos paguodos žodžiai, pažymima straipsnyje, sukelė lietuviuose daug džiaugsmo ir giedros vilties nuotaiką. Mes juntame, kad šventasis Tėvas pradėjo kalbėti persekiojamos mūsų Bažnyčios lūpomis ir kad mum padės visomis įmanomomis priemonėmis. Iš pirmųjų

jo pontifikato žodžių galima spręsti, kad jis supranta mūsų veiklos sąlygas, mūsų išgyvenamą širdies skausmą. Šveicarų Instituto išleistoje brošiūroje skaitytojai yra trumpai supažindinami su lietuvių tautos kilmės istorija, taip pat su bendra dabartine Lietuvos padėtimi. Nurodomi Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos užsibrėžti uždaviniai, Kronikos reikšmė dabartinėje lietuvių tautos kovoje už religinę laisvę ir pagrindines tautos ir žmogaus teises. Brošiūra yra iliustruota Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslu, šventos Onos ir šv. Kazimiero bažnyčių Vilniuje ir vyskupo Julijono Steponavičiaus nuotraukomis. Brošiūra yra išsiuntinėta visom vokiečių kalbančiom parapijom Šveicarijoje ir yra platinama taip pat Vakarų Vokietijoje bei Austrijoje. Institutas „Glaube in der 2. Welt“ Šveicarijoje leidžia savo mėnesinį biuletinį, kuriame daug vietos yra skiriama informacijom apie religinę padėtį Lietuvoje.

TARPTAUTINĖ JT KOMISIJA IRANE

Patyrę teisininkai, žmogaus teisių gynėjai

Teheranas. — Jungtinių Tautų komisija Teherane pasikalbėjo per vėtrę su šimtais iranietimis, kurie nukentėjo šacho režimo laikais nuo jo saugumo policijos kankinimų. Irano vyriausybė paskelbė, kad užsienio korespondentai, išvykę iš krašto sausio 14 d., galės vėl sugrįžti, jei juos rekomenduos Irano diplomatinės pasiuntinybės jų šalyse. Neskelbiama, kodėl nutarta vėl išleisti reporterius, tačiau manoma, jog siekiama išgarsinti tarptautinės komisijos susitikimus su „islamo revoliucijos invalidais“.

Tarptautinė komisija buvo sudaryta JT sekretoriaus Waldheim'o po ilgų svarstymų, pasitarimų. Abi suinteresuotos valstybės: Iranas ir Amerika patvirtino komisijos narius, kurių visų bendras bruožas — patyrimas teisių moksle, diplomatijoje ir rūpestis žmogaus teisėmis.

Vienas komisijos pirmininkų Andres Aguilar Mawdsley, 55 metų, pastaruoju metu Venecuelos naftos bendrovės teisinis patarėjas, yra baigęs Kanadoje teisių mokslus ir gavęs doktoratą iš politinių mokslų Venecuelos universitete. Jis buvo civilinių teisių profesorius, diktatoriaus Jimenez laikais jis buvo kalinamas, o diktatorių nuvertus, 1958 m. tapo Venecuelos teisingumo ministru.

Komisijos ko-pirmininkas Mohammed Bedjaoui, 50 metų, Alžiro ambasadorius Jungtinėse Tautose. Jis teisių diktatorą gavo Prancūzijos Grenoble universitete. Alžiro išsilavinimo kovų metu jis buvo sukilėlių teisinis patarėjas, o laimėjus nepriklausomybę buvo teisingumo ministras, ambasadorius Prancūzijoje ir nuo 1965 m. yra Jungtinių Tautų tarptautinio teisių komiteto narys.

Louis Edmond Pettiti, 64 m., tapo Prancūzijos advokatu turėdamas 19 m. Priklauso Europos

Paskutinis komisijos narys Hector Wilfrès Jayawadene, 63 m., yra Sri Lankos prezidento brolis, žinomas žmogaus teisių gynėjas, pirmininkavęs UNESCO žmogaus teisių tarptautinei konferencijai Tailandijoje. Jis yra religingas budistas, priklausantis garbingai britų bendruomenės kasty „Kallienės Tarybai“.

Visi komisijos nariai laikomi patyrisiais, objektyviais žmonėmis, tarptautinės teisės ir diplomatijos protokolo žinovais.

Japonijos laivai karo pratimuose

Tokio. — Japonijoje vyko didelės demonstracijos Yokosuka uoste. Socialistų partijai organizuojant, tūkstančiai žmonių protestavo prieš japonų karo laivų dalyvavimą bendruose laivyno manevruose su Amerikos, Australijos, Kanados, Naujosios Zelandijos — karo laivais. Japonija nusitęgė į manevrus du naikintuvus ir aštuonis karo lėktuvus. Manevruose iš viso dalyvauja 41 karo laivas ir 200 lėktuvų.

Respublikonas Ronaldas Reagan su žmona Nancy. Jis įtikinamai laimėjo New Hampshire pirminius rinkimus, nugalėdamas visus kitus kandidatus. Jo viltys gauti respublikonų partijos nominaciją sustiprėjo.

Carteris ir Reaganas laimi New Hampshire

Reaganas griežtai pakeitė taktiką

Manchester. — New Hampshire pirminiai rinkimai davė pretendui Carteriui laimėjimą prieš senatorių Kennedį, nors prezidentas kampanijoje nedalyvavo, palikdamas susitikimus su balsuotojais viceprezidentui Mondale ir savo žmonai Rosalynn Carter. Neoficialiais duomenimis, prezidentas gavo 51 nuos. baltų, o sen. Kennedy — 38 nuos. Kennedy pareiškė, kad šie balsavimai tik sustiprino jo pasiryžimą siekti nominacijos. Jam daug svarbiau esą nugalėti prezidentą didžiojoje valstijoje: Illinois, New York'e ir Pensilvanijoje. Ateinančią savaitę nominacijos kova persikels į Massachusetts, kur senatorius Kennedy yra favoritas.

New Hampshire rinkimai svarbūs tuo, kad jie yra pirmieji. Laimėjus šioje valstijoje, paprastai, geriau sekasi rinkti aukas. Be to, tradicijų mėgėjai nurodo, kad per paskutinius 28 metus niekas nelaimėjo Baltųjų Rūmų, pirma nelaimėjęs rinkimų New Hampshire.

Šie balsavimai paliko šešėlyje kitą valstiją — Minnesotą, kur tą pačią dieną vyko partijų susitikimai, rinkę delegatus į kongresą. Čia prezidentas Carteris laimėjo apie 73 nuos. demokratų balsų, o sen. Kennedy — tik

apie 10 nuos. Respublikonų partijoje New Hampshire stipriausiu pasirodė Ronald Reagan, gavo 50 nuos. Jo stipriausias konkurentas Bush gavo 23 nuos., sen. Baker — 13 nuos. Visiškai nusmuko John Connally ir sen. Robert Dole, gavę mažiau balsų net ir už kongresmaną Philip Crane.

Ronald Reagan padarė griežtą valymą savo rinkimų komitete. Jis pašalino pirmininką John Sears, politinį patarėją Charles Black ir spaudos ryšininką Jim Lake. Reagano komitetas patarė jam laikytis nuosaikiai, apeliuoti į „vidurinius“ respublikonus, mažiau važinėti, mažiau susitikinėti su balsuotojais ir vengti debatų su kita's kandidatais. Šis patarimas Reaganui pakenkė ir ateiityje jis pakeis taktiką, išeis su dešiniuoju partijos sparnu, nesitais liberalų balsų ir, kiek galėdamas, lankys balsuotojus, skleidžiamas savo konservatyvias pažiūras.

Izraelio — Egipto diplomatiniai ryšiai

Kairas. — Izraelio ambasadorius Egipte antradienį įteikė savo kredencialus prezidentui Sadatui. Šia proga įvyko didelės demonstracijos Sirijoje, kur vidurdienį penkias minutes buvo sustabdytas visas judėjimas. Sudarė policija turėjo daug darbo suvaldyti demonstruojančius studentus, kurie bandė žygiuoti į Egipto ambasadą. Pačiame Egipte didesnių demonstracijų nebuvo.

Panašios kredencialų įteikimo ceremonijos įvyko ir Izraelyje, kurio prezidentas Navon pasakė ambasadoriui Murtadai, jog jis turės progą pamatyti šimtus tūkstančių arabų, kurie Izraelyje džiaugiasi savo laisvėmis ir progą kelti savo kultūrinį ir ekonominį lygį.

Paskirtas Kinijos štabo viršininkas

Pekinas. — Kinijos kariuomenės štabo viršininku paskirtas generolas Yang Dezhi, parinktas paties vicepremjero Dengo, kuris iki šiol ėjo tas pareigas.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Popiežius Jonas Paulius II šis sekmadienio generalinėje audiencijoje pareiškė, kad žmonijai gresia didelis pavojus. Jis atšaukė visas audiencijas ir pasitraukė savaitę gavėniško susitelkimo.

— Egipto užsienio reikalų ministras Boutros Ghali baigė pasitarimus su Prancūzijos vyriausybe.

— Atlanto vandenynė vyksta karo laivų manevrai, kuriuose dalyvauja JAV, Britanijos, Kanados, Belgijos, Olandijos ir Vokietijos karo laivai.

— Irano ajatola Khomeini paskyrė revoliucinės tarybos nari ajatolą Behestį Aukščiausio Teismo pirmininku, o jo artimą rėmėją Moussavi Ardebili vyriausiu valstybės prokuroru.

— Jugoslavijos prezidento Tito sveikata silpnėja, plaučių uždegimas palietė širdį.

— Turkijoje lankėsi vyriausias NATO kariuomenės vadas gen. Bernard Rogers, vedęs derybas su Turkijos štabo viršininku gen. Kenan Evren.

— Paryžiuje apie 30 jaunuolių puolė sovietų lėktuvų „Aeroflot“ įstaiga, kilo sprogimai ir gaisras, padaręs daug nuostolių. Įstaigos vedėjas Juri Solomono pasiskundė, kad policija nepatirpina geresnės apsaugos. Jauni užpuolikai išbėgiojo.

— Exxon naftos bendrovė paskelbė gazolino kainų pakėlimą 4 centais už galioną.

— Taivano keleivinis lėktuvas, besileisdamas Filipinuose, sprogo ir užsidegė. Žuvo 85 asmenys. Lėktuve buvo 16 japonų ir 5 amerikiečiai.

— Romoje prie transporto ministerijos rūmų šeši plėšikai pagrobė iš banko autobuso 840.000 dol., skirtų įstaigos tarnautojų algoms.

— Keturių Salvadoro socialistinės partijos pasirašė manifestą, reikalaujamos pakeisti vyriausybę ir praveisti reformas. Grupė ragino Ameriką neduoti Salvadorui paramos, nes ji tik sustiprins dabartinį režimą.

Siūlo garantuoti afganų neutralumą

Planai išspręsti Afganistano krizę

Washingtonas. — Kaip jau buvo rašyta, Jugoslavijos prezidentas Tito praėjusią savaitę pasiūlė laiškus prezidentui Carteriui, Brežnevui, Castro ir kt., ragindamas siekti įtempimų atoslūgio, taikingai išspręsti Afganistano krizę. Prezidentas Carteris jau pasiuntė Titui ilgą atsakymą. Valstybės departamento aukšto pareigūno, kurio pavardė neskelbiama, pareiškimu, prezidentas siūlo Sovietų Sąjungai greit išvežti kariuomenę iš Afganistano, tada Amerika mielai prisijungtų prie Afganistano kaimynų ir garantuotų Afganistane tikrą neutralumą ir nesikištų į jo vidaus reikalus.

Kaip žinoma, Europos Rinkos valstybės pasiūlė šitokias tarptautines garantijas, kurias prižiūrėtų Jungtinės Tautos. Brežnevas savo paskutinėje kalboje irgi kalbėjo apie kariuomenės atitraukimą, jei būtų sustabdytas užsienio šių kišimasis į Afganistano reikalus.

Sovietų „Literaturnaja Gazeta“ išspausdino komunistų partijos centro komiteto patarėjo užsienio politikos reikalais Leonido Zemiatino straipsnį, kuriame jis sumini būdus Afganistano krizei išspręsti. Autorius rašo, kad prezidentas Carteris lengvai galėtų išspręsti Afganistano krizę ir atstatyti taiką. Jis turės užbaigti lindimą į Afganistano teritoriją, turėtų sustabdyti ginklų tiekimą, likviduoti užsienio esančias karines „samdytinių“ bazines. Tada, baigus visas kišimosis į Afganistano reikalus formas, nebūtų jokio pagrindo afganų vadams prašyti mūsų pagalbos, rašo Zemiatinas.

Prezidento Carterio laiške prezidentui Titui sakoma, kad pats Carteris ir visa vyriausybė siekianti pilno, visapusiško santykių atoslūgio, kuriam didelį smūgį sudavys sovietų invazija Afganistane.

Pranešimai iš Kabulo skelbia, kad ten milicija ir kariuomenė

suičinėja šijitų vadus, kurie buvę sukilimo vadai sostinėje. Kaip žinoma, šijitų sektos vadas yra Irano ajatola Khomeinis, kuris šaukė visus sektos narius į kovą su religijos priešiniais.

Pakistane su spaudos atstovais susitiko iš Afganistano pabėgęs kariuomenės majoras, baigęs karo mokyklą Sovietų Sąjungoje. Jis patvirtino, kad iš buvusios Afganistano kariuomenės mažai kas liko. Afganai turi dvi ar tris helikopterius igulas. Visi lėktuvai ir helikopteriai valdomi rusų laukūnų, nors igulon, paprastai, įjungiamas vienas ar du afganai. Jau nuo 1962 metų Sovietų Sąjungoje buvo apmokomi afganai karininkai, po 150 per metus. Didelę jų dalis grįždavo komunistai. Šie karininkai ir sudarė pagrindą 1978 m. perversmui, kada valdžią paėmė Nur Taraki.

Afganistano rytuose sukilėliai dvi dienas puolė sovietų kariuomenės stovyklą, naktį susprogdino keliolika helikopterų ir nušovė 150 rusų kareivių. Po to sovietų aviacija kelias dienas bombardavo du afganų kaimus, kur žuvo 80 žmonių. Po šio susikirtimo daug afganų kareivių prisijungė prie sukilėlių.

Planas perkelti raketas į erdvę

Washingtonas. — Žurnalas „Aviation Week and Space Technology“ rašo apie gynybos departamento planą perkelti dalį strateginių raketų į erdvę. Pagal tą planą „Minuteman“ tarpkontinentinės raketos, ištikus krizei, būtų „paprakutos“ erdvėje, o krizei praėjus, vėl sugrąžintos į žemę. Karo atveju tos raketos būtų nepasiekiamos „pirmojo puolimo“ metu ir išliktų duoti atkirti užpuolėjui.

Nuramino Etiopiją

Washingtonas. — Valstybės departamentas pripažino, kad Etiopija įspėjo JAV vyriausybę neginkluoti kaimyninės Somalijos, kuri už karinę ir ekonominę paramą pažadėjo Amerikai paskolinti Berberos uostą. Etiopija mano, kad Somalija, gavusi ginklų, vėl pradės kovas Ogadenio dykumoje. Tada Etiopija bus priversta duoti Somalijai smūgį, nevengiant ir Berberos uosto. Kadangi Etiopijoje yra sovietų ir Kubos kareivių, toks konfliktas galėtų įtraukti į kovas ir didžiąsias galybes — Sovietų Sąjungą ir JAV.

Valstybės departamentas pripažino, kad buvo bandoma įtikinti Etiopijos vyriausybę, kad Amerika neturi prieš ją jokių planų ir Somalija negaus tokių ginklų, kurie galėtų būti Etiopijai pavojingi.

— Indonezijos prezidentas Suharto paskelbė, kad greit bus atgaivinti diplomatiniai ryšiai su komunistine Kinija, nutraukti 1967 m.

KALENDORIUS

Vasario 28 d.: Rufinas, Antonija, Vilgandas, Alna.
Vasario 29 d.: Arnoldas.
Saulė teka 6:29, leidžiasi 5:38.

ORAS

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 30 l., naktį 15 l.

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632

MASPETHO VYČIŲ VEIKLA

Maspetho vyčiai uoliai dalyvauja savo kuopos susirinkimuose. 70 — 80 jų suvažiuoja kiekvieną pirmą mėnesio trečiadienį į Atsimainymo parapijos salę. Jiems patinka susirinkimų eiga ir darbotvarkė. Pirmininkas Jonas Adomėnas praveda valdybos posėdžius, komitetų pasitarimus ir kuopos susirinkimus. Valdyba ir kuopos nariai dažnai svarsto, kaip praversti susirinkimus, kad jie būtų visiems naudingi ir prasmingi.

Maspetho vyčiai surengia nuotaukinius pobūvius, su vaizdais ir šokių. Juose dalyvauja ne tik vyčiai su savo šeimomis, bet ir svečiai, kurie neretai vėliau tampa vyčiais. Kūčių pobūvis būna ypatingai prasmingas ir visų mėgiamas. Praeitais metais per Kūčias buvo programa, parengta jaunųjų vyčių globėjų ir atliktą pačių jaunųjų vyčių. Buvo laužomos plutekės, ir buvo giedamos lietuviškos kalėdinės giesmės. Parapijos klebonas ir apygardos dviasios vadas kun. Pranas Bulovas pasakė kalbą, o kuopos dviasios vadas kun. Stasys Raila palaimino valgius. Buvo ir prieškalėdinis pobūvis, kurio metu atvyko Kalėdų senelis su dovanomis.

Laiminga 110 kuopa, kad centro valdybos pirmininko Pilypa Skabeikiu asmenyje turi gerą muzikos vadovą. Jis suorganizavo dainininkų grupę, kurie dainuoja įvairiomis progomis. Dabar nartata organizuoti pilną vyčių chorą. Pilypas Skabeikis turi dar ne išspausdintas lietuviškas Mišias, kurias choras galėtų išmokyti ir giedoti. Choro veikla galėtų būti plati. Tik nėra lengva surinkti choristus su tinkamais balsais, kurie galėtų dalyvauti repeticijs, ir surasti repeticijs vietą. Tikime, kad didelis noras nugalės sunkumus.

Vyresniųjų vyčių tautinių šokių grupė taip pat yra numato ma suorganizuoti.

110 vyčių kuopos dalyvavimas bendroje lietuvių veikloje yra žymiai pagyvėjęs. Kuopos pirmininkas ar jo parinktas valdybos narys atstovauja kuopai apylinkės lietuviškoje veikloje. Kuopa padengia atsiradusias išlaidas, surištas su tuo atstovavimu. Šia prasme kuopa jau gražiai pasižymėjo artimojoje praeityje, o ateityje dar labiau atstovaus vyčius visame dideliame visuomeninėje lietuvių veiklos rate.

Kuopos pirmininkas Jonas Adomėnas, sekretorius A. Dauzikas, kun. K. Pugetičius ir Marija ir Pilypas Skabeikiai ruošia vyčių veiklos nuostatus. Juose bus aptartos valdybos narių ir komite

tu pareigos, kėlimo ir laipsnių procedūra ir kita vadovams reikalinga informacija. Panašius vyčių veiklos nuostatus turi apygardos ir kai kurios kuopos. Dabar ir 110 kuopa turės savo nuostatus organizacinei veiklai palengvinti.

Vytis kun. Stasys Raila

ILLINOIS — INDIANOS APYGARDOS VALDYBA

Dabartinės Illinois — Indianos apygardos valdyba yra tokia: dviasios vadas — kun. Antanas Zakarauskas, pirmininkas — Algirdas Brazis, valdybos pirmininkas — Pranas Zapolis, vicepirmininkas — Faustas Strolia, Vincentas Samoška ir Bernice Pupnik, sekretoriai — Irena Sankutė ir Zofija Nieminski, židininkė — Emilija Petraitienė, izdo globėjai — Povilas Binkis ir Haris Petraitis, tvarkos prižiūrėtojai — Jeronimas Jankus, Eduardas Krivickas ir Antanas Sereika.

Atskiroms veiklos sritims vadovaus šie asmenys: Rūta Kazlauskienė rūpinsis Lietuvos reikalais ir rašys korespondencijas anglų kalba, Monika Kasper rūpinsis lietuviškos kultūros palikimu, Estelle Rogers bus choro pirmininkė ir apygardos ryšinininkė su kitomis organizacijomis, Pranas Zapolis vadovaus Jaunųjų vyčių tautinių šokių grupei, Rūta ir Albertas Dagiai tvarkys reikalus kėlimo ir laipsnių, Eleonora Laurin telks pinigų stipendijų fondui, Vincas Samoška ir Sabina Klatt rūpinsis apygardos dalyvavimu veikloje už organizacijos ribų, Emilija Pakalniškienė rašys korespondencijas lietuvių kalba, Geraldine Mockuvienė redaguos apygardos biuletenį ir jį išsiuntinė, Valerija ir Juozapas Stanaičiai pasirūpins biuletenio spausdinimu, Irena Sankutė bus apygardos atstovė prie "Vyčio".

Daugiau negu pusė čia suminėtu asmenų priklauso 112 kuopai. Aštuoni yra iš 36 kuopos, trys iš sekretorių.

SVENTĖ CHICAGOJE

Šį sekmadienį, kovo 2 d., Chicagoje bus šv. Kazimiero minėjimas, kurį organizuoja vyčių senjorų kuopa. Mišios bus 10 val. Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Parke. Po Mišių pusryčiai Vyčių salėje, 2455 W. 47th Street. Vyčiams rinktis reikia į Nekalto Prasidėjimo parapijos salę penkiolikia minučių po devynių, kad būtų laiko susitvarkyti eisenai į bažnyčią.

— Geriau nuo darbo sudilti, negu be darbo surūdėti. Cumberland

Iš JAV LB įgaliotinio Alg. Gurecko apsilankymo Detrote. Mairi Jonas Urbanas, JAV LB centro valdybos vicepirm., Alg. Gureckas, inž. Alg. Rugienius, LB JAV c. v. vicepirm.

ILGESINGI DUETAI UŽGAVENIŲ BALIUJE

Užgavėnių balius — tai jau tradicinis Detrote ateitininkų sendraugių renginys. Kasmet jis darosi populiariesnis todėl, kad šalia muzikos šokių ir gero bufeto, rengėjai pasistengia duoti ir kokią nors gražesnę, kas atmintį ilgai pasilieka.

Siemėtinis ateitininkų sendraugių užgavėnių balius įvyko vasario 16 Kultūros centre. Kad programą atliktų Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis, žinome iš gausios reklamos. Tik nežinojome, kokias dainas ir kaip jie uždainuos, nes platus ir gilus jų repertuaras, nuo lietuviškų liaudies dainų, iki retų, kultūringų svetimųjų kompozitorių kūrinių.

Malonią staigmeną šiame koncerte sudarė ne pats repertuaras, o jo atlikimo forma. Sendraugių pirmąją dalį paskelbus, ir scena, prie pianino, atėjo tik akompaniatorius Vidas Neverauskas. Dainininkai scenoje nepasirodė ir nepasirodys iki programos pabaigos. Prožektorius šviesos ovalus juos atvedė į scenos papėdę, prie trijų raudonų aksomų dengtų laiptų.

Nerija — nuo kaklo iki kojų kulnėlių, baltą, it nuotaką. Bernardas — tamsia, bene juoda vakarinę eilutę apsirengęs. Giedrės Gudauskienės „Svajonės“, pradėtos prie tų minčių, tamsiai raudonų laiptų, ten tik keliolika sekundžių pasiliko. Tai už rankų tverdamiesi, tai pasileisdami, atsisilindami nuo vienas kito ir vėl suartėdami, jiedu slinko į salės vidurį (visuose baliuose Kultūros centre publika sodinama į abu salės šonus, o platus parketo laukimas centre paliekamas šokiams).

„Svajonės“ baigėsi prie scenos. Dainuodami Stasio Šimkaus „Plaukia sau laivelis“, jie išliko dešinėje laiptų pusėje. G. Gudauskienės „Tu mylėk“ vėl nuskaubėjo parketu slidinėjant. Offenbacho „Hoffmano pasakų“ barkarolė pradėjo ant scenos briaunos susėdę (ak, štai kur jie-

du vis dėlto sceną pasiekė), o baigė salės vidury. A. Raudonikio „Lauksiu tavęs ateinant“ sukosi lėtame anglų valso šokyje salės vidury.

Antrasis išėjimas, pranešėjos pavadintas antrąja programos dalimi, buvo vienintelė juozo Naujalo daina „Meilė tėvynės nemari“, atlikta sustojus scenos papėdėje, publikos dėmesį žadinant tik galvos judesiais, žvilgsniais, šypsena.

Trečiajam išėjime atliktas G. Gudauskienės ciklas „Metų laikai“, B. Gorbulskio „Su meile lia“ ir „Gimtinės aidai“. Vėl šen ir ten pasivaikščiojimai, apskatinimai, lėto šokio judesiai, niekur nepamirštant ir nenuskriaudžiant pagrindinio elemento — balso, dainos. Publikos entuziazmui nebuvo galo! Plojimų ir šauksmų audrai nesiliaujant, bisiu jie davė net tris dalykus: G. Gudauskienės „Ar ateisi“ bei „Pirmąsimink“ ir Broniaus Budriūno harmonizuotą „Iš rytų šalies“.

Keturiasdešimt aštuonių minučių ilgesingų duetų pynė baigėsi, kaip visada, kultūrinė rengėjų būtybė: gėlimis (Nerijai — puokštė smulkučių, baltų žiedelių, su vienintele raudona rože vidury), bučiniiais, padėkos žodžiais, kurių jau niekas nebesiklausė.

Nieko nesakiau apie solistų balsus, nes ką gi aš apie juos pasakysčiau? Kad gražūs? Tiek tai galiu. Balsai tikrai gražūs, švelnūs, o kur reikia ir labai galingi. Bet jau gana man, kad nepasakysčiau ko nors, kas nebepa- taikytų jo koja...

Paskui jau pasinerėm į tipišką užgavėnių balių. Su blymais, dėdomi, cepeliniais. Ir šokdami, dūdam, iki vidurnakčio, iki antros valandos po jo. Čia dar reikia pamiršti, kad apgailėjęs neprisiskaitė Vytuto Petrusko „Atžalyna“ ir Rimo Kaspučio „Romantika“, ateitininkai atrado naują šokių orkestrą, ant kurio būgnas užrašyta „Aukštakalnis“. Pasikalbėjau su kapelos vadovu, ar ne trečios kartos lietuvių, dar lietuviškai viską suprantanti, tik nebe viską pasakančių. Tai jis — Aukštakalnis, turis dar ir kitokią, suamerikonintą pavardę ir jau mano pamirštą vardą. Mums jo muzika, bent pačioj pradžioj, dar nelabai patiko. Iki vidurnakčio ir mes prie muzikantų, ir jie prie mūsų pripratome. Aukštakalnis sakė, kad jam čia labai patinka, kad publika kultūringa ir gyva, kad jis čia visada grošias mielaisiais, jei tik kviesime.

Alfonas Nakas

KAZIUKO MUGĖJ

Kaziuko mugėj visuomet didelį pasisekimą turi dovanų dalinimas. Šį kartą, kovo 9 d., „laimės šulinio“ pirmoji premija bus apie šimto dolerių vertės dovana iš „Aldonos“ drabužių krautu- vės Rochesteryje ir savininkės A. Rauckienės. Didžiulis tortas dova- notas Pr. Balandienės ir galioni- nės bonka iš D. ir L. Petronių ir-

gi lauks laimingųjų.

Loterijos stalui skautai atneša po tris fantus į artimiausią sueigą. Visuomenė maloniai kviečiama paremti skautišką jaunimą praturtinant loteriją dovanomis. Jas galima paduoti vadovams arba tėvų komiteto narei R. Mingėlienei prie Dievo Apvaizdos bažnyčios, o B. Barauskienei prie šv. Antano parapijos.

TUNTŲ SUEIGA

Vasario 17 d. įvyko Gabijos ir Baltijos tuntų Lietuvos nepriklausomybės šventės paminėjimui tuntų sueiga. Prieš sueigą skautai organizuoti dalyvavo mišiose, kur klebonas Kriščiūnevičius ypatingą dėmesį kreipė į jaunimą, kviesdamas visą lietuvišką jaunimą dalyvauti ir gavėnios pamaldose, meldžiantis už Lietuvos laisvę.

Tuntų sueigoje patyrusios skautės įžodį davė Lidija Gilvydytė. Apie Vasario 16-tos reikšmę dartiniam jaunimui kalbėti paviesta ps. Violeta Abariūtė. Sekusiam „lauže“ nuotaikingai padainavo skautai ir sueigos svečiai, be to, pasidžiaugta skautiškais pasirodymais. Po sueigos tuntininkai ps. D. Gilvydienė ir ps. J. Jurgutis pasitarė su tėveliais apie vasaros stovyklų vietą bei laiką. Yra daug jaunimo, norinčio stovyklauti Dainavoje, bet tūntai yra pakviesti stovyklauti ir Wasagoje, Rako bei Romovus stovyklavietėse. Tuntų šabam palikta padaryti galutinį sprendimą.

D.J.

Lietuvių spaudos minėjime kalbą JAV LB pirm. inž. Vyt. Kutkus. Nuotr. J. Urbano

P. AMERIKOS JAUNIMĄ PASITIKIME SU MEILE

Jeigu vėl reikia priminti, kas ir kada, tai štai dar keli būtiniausi reklaminiai žodžiai: Uragvajaus „Atžalyna“ ir Argentinos „Žibutės“ Detrote, Kultūros centre, koncertuos šėštadienį, kovo 1. Kokteiliai prasidės 7 val., o programa — lygiai 8 val. Tai pati vakarą 7 val. Kultūros centro parodų saliuje bus atidaryta Zitos Sodeikienės dailės darbų paroda.

Nors Pietų Amerikos šalys ir nėra nuo mūsų taip toli kaip Australija, bet dėl tenyčių lietuvių išsibastymo, nutaustimo, dėl labai nepalankių ekonominių sąlygų jiems pajudėti į Š. Amerikos kontinentą yra beveik įvykusi prilygsta nuotykių. Tik paskutiniu metu, Lietuvių bendruomenė užmezgus kontaktus, ten atlikus III PLJ kongresą, šio toks ryšys tarp jų ir mūsų atsirado. Keturių dešimčių (tiksliai — 39) žmonių ekskursiją pas mus su lietuviška daina ir tautiniu šokių, jų gastrolių po keletą JAV bei Kanados miestų, yra tiesiai vienkartinis reiškinys, pirmas per kelis dešimtmečius ir kažki kada vėl sulauksimas. Neateiti pažiūrėti jų atliekamų tautinių šokių bei paklausti jų lietuviškų dainų, būtų viena iš pačių didžiausių, neatleistinų nuodėmių.

Ką gi daugiau bepasakyti? Gal tik priminti, jog Kultūros centro salė talpina per tūkstantinę žmonių, kad nereikia jokio išankstinių rezervacijų, kad po koncerto nebus šokių, o jų vieton bus suteikta galimybė su tais 39 jaunuo- liais — pietų amerikiečiais susitikti, pasikalbėti, pakelti jų lietuvišką ūpą ir patiemis jų lietuvišką užsidegimą pasidžiaugti.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A. 40.00	22.00	15.00
Užsienyje	40.00	22.00	15.00
Kitur	38.00	20.00	13.00
Savaitinis	25.00	15.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nesunaudoję straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Man pasakojo, kad į Adriano Jocytes koncertą, kuriame man dalyvauti neteko, prieš trejus metus susirinkusi didelė detroitiečių minia. Tai kaip gi neateiti ir nepamatyti — neišgirsti 39 Adriano sesučių ir brolių?

Alfonas Nakas

LIETUVIAI NUOSIRDZIAUSI IR VAIŠINGIAUSI

Vasario 16 d. nuo vidurdienio pradėjo rinktis lietuviai į savo kambarį Wayne valst. universitete. Pastatas, kuriame randasi tautinių kambarių — Ethnic Heritage Center pilnas iš 40-ties Amerikos universitetų suvažiavusių ir debatų, išspūsousių studentų. Praeidami, visi teiravosi, kokios

tautybės tie spalvingi tautiniai rūbai ir kokia šventė subūrė lietuvių. Buvo tokių, kurie studijuodami su lietuviais, buvo pakankamai susipažinę ir linkėjo Lietuvai vėl atgauti laisvę. Kitiems rūpėjo: kaip kilo mintis iruosti tautybių kambarius, kiek jie kainavo, kur kitur panašūs (Nukelta į 4 psl.)

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisių daktarai
2458 W. 69th Street, Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building), Tel. LU 5-6446
Jei neatliepia, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00 val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirm., antr., ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ketv. 10-4; šešt., 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą
Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val. pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. Reliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvių gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MESKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus...

Telef. — 282-4422
Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses".
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBŪTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet ir ketv. 5-7 vak. Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
Tel. — GR 6-0617
6958 S. Talman Ave.

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIŪBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą.

Detrote tautinių šokių grupės "Šilainės" šokėjai.

Nuotr. J. Urbano

UŽUOJAUTOS BALSAS

Gavėnės metu tenka kiek pakalbėti ir apie užuojautas, kad nuolat tarp asmenų, draugijų ir organizacijų, sričių ir valstybių iškyla įvairių priešingumų išsiskiriančių puolimų, kaltinimų ir gynimų, šmeižtų ir pasiteisinimų. Vieni įtai daugiau kreipia dėmesio, kiti mažiau ir tokiuose ginčuose ir nesutarimuose, jei nėra teritorinių reikalavimų, susitarimas pasiekiamas dažniau. Vokietija sunaikino milijonus žydų, bet šiandien jau su Izraeliu palaiko ryšius, nes užaugo nauja generacija, o už visą istoriją, už savo protėvių sunkų beatsakytį. Antra, Vokietija nelabai ir liūdi dėl tų kaltinimų, nes būdama didelė valstybė, šiandien jau gali kovoti ir ginklu, ne tik vien propagandiniu žodžiu.

Kitas reikalas lietuviams. Mes, būdami maži, daugiau kreipiame dėmesio į mums daromus priekaištus, stengiamės juos atremti ir teisintis, nors kartais ir nebūtų didelio reikalo. Jeigu mes negalime atsakyti už mūsų kunigaikščių žygius, tai juo labiau negalime atsakyti už pasikirusių asmenų veiksmus, ypač kiek tai liečia žydus. Niekas nekaltina visos žydų tautos už žiaurius žydų enkavedistų veiksmus Lietuvoje, kaip niekas negali kaltinti visos lietuvių tautos už pasikirusių asmenų darbus. Bet viena yra aišku, kad lietuvių žydas parodė ir dabar parodo daug užuojautos ir tai atsispindi mūsų literatūroje.

Lietuvių tautosakoj yra nemaža įvairių pasakojimų ir juokų, liečiančių žydus, bet jie yra ne piktybiniai, sukelia šypseną, bet ne panieką, daugiau liudijantys lietuvių ne pikto santykius su žyda. Taip buvo seniau, bet ir dabar rašytojai paliečia žydų temas ir tai jau yra ne kovos ar pajuokos, bet užuojautos kūryba, užuojautos žydamis balsas. Ir svarbiausia, kad tas balsas gal nepasiekia žydų. Jie tikriausiai nežino, kad lietuvių literatūroje yra tokių romanų, novelių ir poezijos, kuriuose žydai užtariami, kuriuose jiems reiškiamas užuojauta. Jeigu tos knygos, novelės ir eilėraščiai būtų parašyti angliškai, galėtų laikas teigti, kad lietuvių rašytojai nori atpirkti kai kurių lietuvių nusikaltimus ir parodyti pasauliui, kokia lietuvių tauta gailėstinga. Bet čia rašoma tik lietuviams ir pasilieka lietuvių literatūroje, išskyrus vieną kitą knygą, išvestą angliškai.

Tiesa, tokios užuojautos kūrinių lietuviams yra paskelbė ir žydų autoriai. Vienas jų tai Efrasimo Sevelos "Truth is for Strangers", kuriame randame lietuviams labai šiltos užuojautos, nors tam tikra prasme yra kai kur ir neteisingų lietuviams priekaištų. Bet šiaip jau, šalia įvairių sukrečiančių faktų, nemaža skirta lietuviams užuojautos ir net panegirikos.

Galimas daiktas, kad žydų literatūroje taip pat yra mums skiriamos užuojautos, bet lietuviams ji nežinoma, dėl kalbos skirtumų. Tokia užuojauta tarnauja neapykantos mažinimui ir gėrio sklaidimui.

Kiekvienoje tautoje visko pasi-taiko, visokių žmonių yra ir visokių nepozityvių ir kenksmingų darbų

Spaudoj ir gyvenime

MASKVOS STATYTINIO LIETUVOJE KALBA

Matyt, ryšium su Vasario 16-sios minėjimu laisvajame pasauly Sovietų statytiniam okupuotoj Lietuvai parpo sukeldinti užsienio lietuvių apie dabartinę Lietuvos padėtį. Vasario 14 dieną per Vilniaus radiją prabilo net okupuotos Lietuvos vadinamas "užsienio reikalų ministro pavaduotojas" Juozas Grigutis. Primins, kad "Tarybų Lietuva šiais metais švenčia savo ketvirtą dešimtmetį" ir paminės pasiekimus ekonominiame, karo ir kultūros srityse, kurie, anot jo, "Vakarose kai kam nelabai patinka". Grigutis taip kalbėjo:

"Kai kurios NATO šalys dar iki šių dienų nenori pripažinti fakto, kad Lietuva suko socializmo keliu, vykdo vadinamąjį nepripažinimo politiką. Mums nuo to nei šilta, nei šalta. Formalus nepripažinimas neturi jokios įtakos Lietuvos užsienio ryšiams, nei vidaus gyvenimui. Tarptautiniuose ryšiuose respubliką atstovauja Tarybų Lietuvos užsienio reikalų ministerija".

yra ne vienas atlikęs. To niekas negali užginčyti. Nusikaltusiems izoliuoti ir bausiti visame pasaulyje statomi kalėjimai. Taigi, jie skirti ne šventiesiems, nors Sov. Rusijoj dažnai yra kitaip, bet čia mes kalbame apie normalius kraštus.

Sov. Rusija paskelbė knygą, kurioje cituoja žydų pasisakymus apie Izraelį. Tie žydai buvo išleisti į Izraelį, bet grįžo atgal į Sov. Rusiją ir sugrįžė duoda įvairius pareiškimus. "Tiesos" sausio mėnesio 5 ir 6 d. laidose pilna įvairių žydų pasisakymų. Jakovas Suchmanas teigia: "Aš pamačiau siaubingą žmonių išnaudojimą". Borisas Gravsteinas teigia: "Izraelis — rasistinė valstybė, ir jame tarybiniais žydoms nėra ko veikti. Jie nori panaudoti mus kaip juodadarbius ir patrankų mėsą". Ir toliau rašoma, kad Izraelin atvykėliai iš Sov. Rusijos laikomi antrarūšiiais žmonėmis. Klara Kraiss rašo, kad "Mūsų vaikus nuodija šovinizmo ir rasizmo nuodais. Izraelyje jie buvo reikalingi tik tam, kad kariuotę". Izaokas Kaplanas liudija: "Mes skurdome, pardavinėjome asmeninius daiktus. Su šašomis prisimindavome, kaip gerai ramiai gyvenome Tarybų Sąjungoje. Izraelyje mes tapome vergais. Mus niekino už tai, kad mes iš TSRS, kad nežinome vietinės kalbos, nesimeldžiame sinagogoje. Marija, mano žmona, nepergyveno viso to ir nusizūdė".

Ir "Tiesa" rašo toliau: "Pasakojama apie inžinierių Vaksmą, atvykusį į Izraelį su žmona ir vaiku ir pasikorusį ant aukšto. Kiti nusivylę nuodijosi dujomis, šoko pro langą". Ir toliau vis liudijama, kaip tie, kurie norėjo palikti Izraelį, buvo persekiojami ir užmušami.

Lietuviui, perskačius šiuos visus liudijimus, gali kilti klausimas kuo tikėti. Žydai žydus vadina žmogžudžiais. Bet lietuviui puikiai žino, kad yra visokių žydų, o taip pat gali būti ir visokių Izraelio pareigūnų, tačiau visa Izraelio tauta dėl to nesmerkina.

Nuo anų žydų tautą ištikusią bausių metų jau praėjo trečdalis šimtmečio. Dauguma jau visa baigia užmiršti, bet lietuvių kūrėjas be niekinimo, be užpildinėjimo ir pasiteisinimų, savo poezijoje ir prozoje reiškia žydamis užuojautą. Ir tokių yra ne vienas. Barono "Trečioji moteris", R. Spalio "Mergaitė iš geto", o dabar neseniai išėjusioje J. Jankaus knygoje yra šimtopuslapių istorija apie dviejų žydų ir juos globojusių lietuvių likimą. Tokios, užuojautą sukeliančios istorijos kaip tik mažina neapykantą tų žmonių, kurie kada nors nukentėjo nuo žydų.

Ne tik beletristikoje, bet ir poezijoje tokios užuojautos žydamis randame. A. Mackaus eilėraštis "Jurekas tiesiog graudulį kelianti poema, kurią žydai turėtų išsiversti, kaip ir anas kitas knygas. Neseniai, išėjo Jurgio Blekaičio eilėraščių rinkinys "Rudens ritmu". Ir čia taip pat yra puikus, ilgas eilėraštis "Vilniaus vaizdai sniege", kuris taip pat sukelia ten minimam Jocheliui ir kitiems užuojautą. Tokie lietuvių kūrėjų kūriniai, turėtų priversti pagalvoti net ir tuos žydų rašytojus, pagal kurių skriptus buvo sukurtas kad ir Holocausto filmas. Al. B.

Rinkiminės kompanijos metu. Kalba (antroji iš kairės) Rosalina Carter, JAV prezidento Jimmy Carterio žmona.

SOCIALISTŲ SAPNAS

Žvilgsnis į šių laikų totališką režimą ir senųjų laikų autoritetinę valdžią

Jau visi turėtume būti pastebėję, kad žmogus puikiai mato, ką nori matyti, ir visiškai nemato to, kas jam nepatinka. Tas ypač ryšku sekant politinių idėjų pasekėjus, nes tos pačios kalbos pasiklausę ją visiškai skirtingai girdės draugas ir priešas.

Viena iš aštriausių kritikų šio krašto intelektualiniam elitui yra tas keistas atsisakymas matyti skirtumą tarp totalinio ir autoritetinio valdymo būdo. Aukštose mokslo institucijose tiesiog neįmanoma suprasti tą aklą žvilgsnį, į mums taip suprantamus dalykus, nes pergyvenom ir vieną ir kitą. Buvo Europoje valdovų laikai, kai šūkis „kieno valdžia, to ir religija“ iš tiesų buvo dienos realybė. Bet net ir tada, jei nenorėjai būti kankiniu ar šventuoliu ir nestojai su karalium ar kunigaikščiu ir atvirą kovą, galėjai tėti savo kasdienybę nepersikojamas ir neturimamas į darbo stovyklas. Savo šeimos ratelį, savo darbe ir savo religijos praktikoje galėjai išlikti asmeniškai nepaliestas, jeigu tik laikai uždarą burną.

tieses valstybes, kaip Lenkiją, Čekoslovakiją, Vengriją ir k.

Kai 1940 metais Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvą ji sunaikino ją kaip nepriklausomą valstybę ir faktiškai pavertė Rusijos provincija, nors ji tebėra vadinama respublika ir turi savo vadinamą užsienio reikalų ministeriją. Todėl neaišku, kaip šis "ministerija" atstovauja Lietuvai "tarptautiniuose ryšiuose", jeigu patikėti Grigutis teigimu. Juk sovietinė Lietuva neturi savo diplomatinio atstovų — pasiuntinių ar ambasadų — užsieny, nedalyvauja tarptautinėse konferencijose ir nėra Jungtinių Tautų narys. Jei lietuvių kur dalyvauja, tai kaip Sovietų delegacijos nariai.

Net ir tokioje padėty Lietuva esant, jos taramas "užsienio reikalų ministro pavaduotojas" Grigutis teigia, kad "mums nuo to nei šilta, nei šalta". Taip, žinoma, gali kalbėti tikrai tikras Maskvos statytinis. A. Plukas

RŪTA KLEVA VIDŽIŪNIENE

Šių laikų naujieji carai nebesipatenkina paklusnumu. Jie veržiasi į žmogaus sielą, kovoja su jo Dievo paveikslu, jie yra jo vaikų auklėjime, jo švenčių paraduose, jo draugų pasirinkime, jo knygų skaityme, jo moralės supratime, jo eilėse ir jo muzikoje. Grožio, gėrio ir laisvės ilgesys yra suapatinama su kova prieš valdžią.

Gal negyvenus totalitarinėje sistemoje nelabai ir aišku, apie ką mes kalbame, bet į akis puola idealoginiai motyvai paremtas nusistatymas negirdėti balso tų, kurie ant savo kailio tą skirtumą yra pakėlę. Todėl, kai spaudoje pilna priešpulių prieš Čilę, visai nebeužsimenamas Rusijos teroras, nes tas kraštas yra socialistinis.

Tą bruožą vėl skaudžiai tenka pastebėti po Afganistano įvykių, kai

kalbant apie sovietinę ekspansiją — jėga veržiamasi į kitos suverinės valstybės teritoriją, ten jėga įvedant savo sistemą ir ją prijungiant prie savo žemės — toji ekspansija yra minima kaip prasi-dėjusi su Čekoslovakijos užėmimu, visiškai neminint įvykių Pabaltijo valstybėse ir Vengrijoje. Suorkestuota spauda irgi vieninai laikosi tos aiškiai iš aukščiau nurodytos linijos, sustiprindama įspūdį, kad, nežiūrint gražių politinių žodžių privačiose mūsų tautos šventėse, krašto valdžia yra praktikoje ramiai nuriašiusi mūsų tautos ir rusų įtakos sferą, kaip dabar bando brėžti liniją po Afganistano, nurašydama ir tą nelaimingą tautą.

Atrodo, tuo keliu einama vien dėl to, kad vis negalima atsakyti to socialistinio sapno, kurį nuo Lenino laikų sapnuoja visi politiniai teoretikai.

Skandus momentas mums ir

Sv. Tėvas Jonas Paulius specialioje audiencijoje priėmė Vakarų Vokietijos krikščionių demokratų partijos vadovą W. Straussą, kuris ateinančiuose rinkimuose tikisi laimėti kanclerio vietą.

PALIKAU MIELĄ TĖVIŠKE

Atsiminimai
FELIKSAS PEMPE

35

Nuėjau pas gimines Rydelius, pas kuriuos tėviskėn važiuodamas buvau nakvojęs, bet jų jau neradau tik kambariai buvo atidari, tušti. Kie-me sutikta jų kaimynė man pasakė, kad jie visi išvažiavo į Belbieriški pasiminti mamytės ir iš ten, sakė, bėgsią Vokietijon, nes ir vokiečiai iš Kauno jau kraustosi, bėga.

Nuėjęs gelež. stotin radau begalę keleivių, besiruošiančių išvažiuoti Vokietijon. Daugiausia buvo tai vokiečių pareigūnų šeimos su savo turtu. Laimė, kad turėjau važiavimui bilietą nusipirkęs į abu galu, tai nereikėjo stovėti eilėje prie bilietų langelio, bet atėjęs tuojau sėdau į besiruošiantį išvažiuoti traukinį.

Pagaliau visai pavakare traukinys iš Kauno pajudėjo. Važiavo kažkodėl pamažu iki Vokietijos sienos. Važiuojant per Lietuvą du lėktuvai visai žemai greta traukinio skraidė ir lyg patru-liavo, išlydėdami bėgančių vokiečių šeimas.

Visai sutemus pasiekėm Vokietiją. Traukinys nesustojė nei Kybartuose, nei Eitkūnuose: važiuavo toliau ir vis greičiau ir greičiau. Va-gono kupė, kur buvau susiradęs sau prieglaui

dą, važiuo ir keturi jauni lietuviai gydytojai, kurie viens kitam rodė savo ką tik gautus moks-lo baigimo diplomus Sakėsi jie važiuoja į Vi-eną, Austriją, studijų gilinti.

Sužinojė, kad ir aš esu lietuvis ir kad Vokie-tijoj gyvenau nuo 1941 m., pradėjo mane klausi-nėti apie dabartinį Vokietijoj gyvenimą. Jiems papasakojau visa, koks gyvenimas da-bar, karo metu, Vokietijoj yra, papasakojau apie anglų — amerikiečių bombardavimus ir t.t. Tuomet jie vienas kitam išreiškė, kad jų pasi-rinkimas studijuoti ne kur nors Vokietijoj, bet Austrijoj, jų manymu bus daug ramesnis ir na-šesnis.

Traukiniui Dancige sustojus išsiskyrėme. Jie visi keturi išlipo laukti traukinio einančio Aus-trijos link.

Kitą dieną vakare jau buvau Friedersdorfe pas savo šeimą. Lūdina buvo sugrįžus. Prieš akis stovėjo, vaizdavosi pasilikusi verkianti ma-myė. Vaizdavosi ir besiveržią Lietuvon bol-ševikai su savo azijatiškais veidais, su rusišku žiaurumu ir neprisotinamais troškimais pa-glemžti ir valdyti visą laisvą pasaulį.

Atostogoms pasibaigus vėl sugrįžau į savo darbovietę prie sunkaus fizinio darbo. 1945 m. pradžioj paprasčiau, kad mane per-keltų į to sandėlio skyrių, esantį netoli nuo ma-no šeimos gyvenamos vietos, Sorau apskr. (tos vietos pavadinimą jau pamiršau). Perkėlė. Nu-vykęs ten radau kelis lietuvius (Palaitį, Berg-riną, Jungą, Moržimą ir dar kelis) ir juos la-lavus bei ukrainiečius. Ir vos tik ten pradėjau dirbti, pradėjo artėti vokiečių — rusų frontas.

tada, kai paliečiamas žmogaus teisių klausimas, nes į tą patį maišą sumetami ir maži retkar-tiniai autoritetinių valdžių nukry-pimai ir totalistų visiškai siste-mingas tautos išnaikinimo tiks-las. Ieškoma tauraus ir tyro valdovo svetur, kai namie nuo tele-vizijos ekrano nenuveina grubūs ir nemoralūs kongresmanai, pasi-davimai už pinigą ar dar blogiau — už nemoralius pasismaguriavimus senatvės šešėliui jau bežvelgiant per petį. Anuose kraštuose, kuriuos taip smarkiai puolame, kaip Aziją ir Lotynus, protekcijos ir privilegi-jos buvo šimtmečių tradicija, bet kaip paaiškinti tai čia? Todėl iš-ne-šant sprendimą apie tolimų kraštų elgesį su savo piliečiais gal vertėtų vartoti kiek jautresnes svarstyklės.

Po Afganistano tradedijos stai-giai pakitusi krašto valdžios linija beveik atrodo kaip iš ilgo miego pabudusio milžino nustebimas pasikeitusiu pasauliu. O tas pasaui-s visada buvo ties mūsų vartais. Be abejo, politinė realybė vertia žiūrėti savo krašto ateities ir ekono-minių interesus, bet jau syki daro-mos sąjungos prieš grėsmę, gal, nors ir labai pavėluotai, turėtų daugiau prasmės jungtis su demo-kratiniais kraštais, su kraštais, kurių galvosena yra artimesnė mūsų požiūriui į žmogų. Šio krašto intelektualų socialistinis sapnas, nepakęsdamas šacho turtų, pagrei-tino Khomeinio atsistėdimą į sostą, o kaip baisu net ir pagalvoti apie Kambodiją ir Vietnamą.

Moderniškas žmogus atsidūrė šioje padėtyje daugiausia dėl savo pažiūros į autoritetą. Tą nesunku pastebėti žiūrint į tėvų ir vaikų santykius, mokyklų reformas, teis-mų sistemą. Besikeičiant pažūrai į dievybės ir valdžios rolę, kuri ne taip seniai buvo be pasipriešinimo priimama kaip vienas ir tas pats dalykas, buvo prieita ir prie neiš-vingiamo klausimo, kiek vienas žmogus turi teisę įsakinėti kitam ir tvarkyti jo gyvenimą. Nuo val-džios, kaip Dievo duotos, supra-timo buvo pereita į kontrakto sąvo-ka, kas buvo neišvengiamia norint gyventi visuomeninėje sistemoje.

Pasaulis skilo pusiau, kai kuriems kraštams pasiliekanč religinio vado-autoritetą, o kai kuriems išskiriant šias dvi sferas ir bandant tvarky-tis naujuoju demokratiniu prin-cipu. Mūsų dabartinėje gyvenamo-je vietovėje šis nuosprendis jau seniai padarytas, ir jaučiantis vakarietiškos galvosenos vadovu gal reikėtų plėsti savo idėjas pir-miausia auginant demokratinį prin-cipą tuose kraštuose, kurie stengiasi būti demokratiški, o ne ieškoti įtakos sferų senosios galvo-senos kraštose. Visai supran-tama, kad laikinės politinės sąjun-gos yra reikalingos praktiškais motyvais (Kinija), bet paskutiniu metu ryškūs senųjų draugų aplei-dimas irgi labai nemaloniai krenta į akis. Tokios politinės klaidos pasek-as aiškiai pamatėme, kai teko ieškoti draugų paskelbus grūdų pardavimo ir Maskvos olimpijados boikotą.

Vėl buvo sandėlis su visais darbininkais ke-liamas į kitą vietą, į Geschwendą, Tueringijoj. Prieš išvažiuojama ten paprasiau sandėlio viršininką, kad leistų man pas savo šeimą nuvyk-ti ir ją drauge pasiimti važiuojant į Geschwen-dą. Jis man atsakė, kad jau visi Friedersdorfo gyventojai yra iš ten evakuoti ir ten mano šei-mos jau nėra. Patikėjau jo žodžiams.

Visi išvykom važiuodami arkliais į Ge-schwendą. Ir mums tik pravažavus pro Dres-deną ir apsisojus netoli jo esančiame kaime nakvynėi, įvyko to miesto didysis bombardavi-mas. Po to įvykio visą laiką buvau labai susirū-pinęs savo šeimos likimu: ar kartais nepateko ji į tą bombardavimą, važiuodama pabėgėlių trau-kiniu. Mat, buvau susitaręs su žmona, kad, frontui priartėjus ir manęs nesulaukus, važiuo-tų pas savo seserį Barienę į Wolfenbuettel prie Braunschweigo. Būdamas kelionėje ir laiškus rašiau jai į Wolfenbuettelį.

Atvykę į Geschwendą, sandėlį įkūrėme Porceliano lėkščių fabrike. Fabrikas dėl karo pa-dėties buvo uždarytas ir neveikė. Fabriko patal-pose buvo prikauta daugybė įvairių modelių lėkštėms, lėkštėms, įvairiems puodeliams ir kitiems namų apyvokos reikmenims gaminti. Tad visų pirma turėjome nemažai darbo, kol iš kelių kambarių tuos modelius pašalinome.

(Bus daugiau)

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

VASARIO 16 MINGIMAS

Šioj lietuvių kolonijoj šešiasdešimt antroji Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo sukaktis iškilmingai paminėta net trijų dienų laikotarpyje.

Vasario 15 d., 8 val. vak., Priskelimo salėje KLB krašto v-ba suvokė priėmimą kitataučiams svečiams su menine programa, kurią atliko atskirai moterų ir vyrų su vyrais daininis vienetas — (anksčiau vadėnės "Volunge"), vadovaujamas ir diriguojamas muz. D. Skrinškaitės — Viskontienės, kuris, akompanuojant Silvijai Freimanienėi, atliko pasigėrėtinai puikią liaudies dainų programą.

Priėmimo dalyvavo keliasdešimt kitataučių — kanadiečių svečių, kitų valstybių konsulių bei org-jų atstovų. Jų tarpe — ir Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinai su žmona.

Vasario 16 d. prie Toronto miesto rotušės (Nathan Phillips square) šventės proga buvo iškelta Lietuvos trispalvė. Prie vėliavos iškėlimo ceremonijoj dalyvavo miesto tarybos atstovas Tony Ruprecht.

Tą pat dieną, 2:30 val. p. p., iš kabelinės televizijos stoties "Maclean — Hunter Cable TV" buvo transliuojama speciali Vasario 16 programa, kurioje Ontario premjeras, William G. Davis, tarė įžanginį žodį. Pažymėtina, kad šventės proga šis premjeras prisitūpė sveikinimo raštus Lietuvos gen. konsuliui dr. Žmuidzinui ir "Tėviškos Žiburis".

Vasario 1 d., sekmadienį, višose trijose lietuvių šventovėse buvo atliktos ta intencija pamaldos, kuriose org-jos dalyvavo su vėliavomis. "Tėvynės prisiminimų" radijo pusvalandis, vadovaujamas J. R. Simanavičiaus, 1:30 val. p. p. transliavo specialią minėjimo programą.

"Iškilmingas aktas ir meninė programa įvyko Anapilio didžiulėj salėj, kuri buvo pilniausiai užpildyta.

Vasario 16 minėjime, kitataučių svečių priėmimo (II. 15) ir iškilmingam akte (II. 17) kalbėjusieji valdžios, savivaldybės ir org-jų atstovai be išimties pasisakė esą "hardliners", atseit, kietos linijos šalininkai — prieš viską grobiančius sovietus.

Minėjimas pradėtas Kanados himnu "O Canada", kurį sugiedojo choras "Aras". Atidaromąjį žodį tarė KLB Toronto apylinkės pirm. Ramūnė Jonaitienė. Invokaciją sukalbėjo kun. A. Žilinskas. Po to tas pats vyrų choras "Aras", akompanuojant muz. St. Gailevičiui ir diriguojant V. Verikailiui, padainavo muz. Naujajai Lietuva brangi, pagal Maironio žodžius ir muz. Navicko "Leiskit jėvynę".

Tada pagrindinę paskaitą skaitė inž. Vytautas Kamantas, PLB pirmininkas. Po jo — kalbėjo Lietuvos gen. konsulas dr. J. Žmuidzinai.

Toliau — ir vėl meninė programa. Šiuo kartu pasirodė Toronto Jaunimo ansamblis Gintaras — vyresnioji grupė. Ji ugningai pašoko Pasisveikinimo šoki, o vėliau, pagal muziką N. Vaitkevičiaus, o žodžius P. Gaulės, sudainuojama "Aš saugosiu meilę" ir pagal muziką A. Beržinsko, žodžius V. Barausko — "Sakyk, paukšteliai". Vėl šokėjai sušoko vestuvių polką ir žiogelį.

Šokėjų vadovė Rita Karasiejienė, dainininkų vadovė — Giedrė Paulionienė, muzikantai — Chuck Goudie, Algis Kaminskas, Ričardas Punkrys, Vidmantas Šilinskas ir Žibutė Šilinskaitė.

Seka VII KLB krašto v-bos pirm. J. R. Simanavičiaus žodis, iškilmingi sveikinimai, pristatomi svečiai, primama rezoliucija Kanados valdžiai.

Po to — ir vėl vyrų choras "Aras". Jis padainuoja Kazio Viktoro Banaičio Žygi į Vilnių, partizanų dainą pražydo jazminai ir liaudies dainų pynę, paruoštą Broniaus Jonušo — Pasilik svei-

ka. Bet turėjo padainuoti dar ir priedo.

Po to — sugiedamas Lietuvos himnas ir minėjimas, užtrukęs tik truputį daugiau kaip dvi valandas, baigiamas. Jis buvo gerai paruoštas.

Šį minėjimą rengė KLB Toronto apyl. v-ba, programai vadovavo Aušra Karkienė. Prie įėjimo buvo dalinamos labai estetiškai paruoštos minėjimo programos, kurių autorė — dail. Aida Vekterytė.

Pranys Alšėnas

Hamilton, Ont.

SKAUTŲ VEIKLA

Vasario 16-tos iškilminga "Širvintos" ir "Nemuno" tautų sueiga įvyko vasario 10 d. Organizatoriai su vėliavomis dalyvavo šv. Mišiose ir po pamaldų iškilmingoje tautų sueigoje. Šios sueigos metu įdėję davė jaun. skautai-ės S. Gudelytė, E. Kvedaraitė, A. Meškauskaitė, P. Babekas, V. Ramaset, A. Rudaitis, ir skauto — R. Bagdonas, A. Kvedaras, P. Otto, D. Ramaset. Į paskil. laipsnį buvo pakelta prit. sk. L. Stankutė. Dalyvaujant gražiam skaičiui tėvelių, buvo atlikta trumpa patriotinė programėlė. Skautai dėkingi prel. J. Tadarauksui už atnašautas šv. Mišias skautų intencija.

— Kaziuko mugė kovo 2 d., tuoj po visų trijų pamaldų. Kviečiame visus ir iki pasimatymo mugėje.

— Susimatymo diena įvyko vasario 25 d., kartu su latvių skautėmis.

— "Nukankintieji kovoja drauge su mumis... Jie stiprina mūsų gretas... Tebus pašlovinti ne-nusilenkę prieš netiesą".

Arkiv. M. Reiny, Vladimiro kalėjime

MOSŲ KOLONIJOSE

Rockford, Ill.

VASARIO 16 MINĖJIMAS

Šaltą, bet saulėtą vasario 17 d. Rockfordo negausi lietuvių kolonija atšventė Vasario 16 minėjimą. Iškilmės pradėtos šv. Petro ir Pauliaus lietuvių bažnyčioje. Šv. Mišias ir turinimą dieną pritaikytą pamokslą pasakė iš Chicago atvykęs kun. Raudeliūnas. Prie pamaldų iškilmingumo daug prisidėjo iš Chicago gausūs uniformuoti su savo vėliavomis Vyt. D. rinktinės šauliai. Vytautėnai jau eilę metų gražiai talkininkauja ten esamam šaulių 5-tam būriui vadovaujamam A. Pociui, ir bendrai geriems lietuviškiems užmojams.

Puošniame lietuvių klube 2 val. p. p. prasidėjo akademija. Altos skyriaus pirmininkas S. Surantas, pasveikinęs susirinkusius, pakvietė programai vadovauti talentingą kalbėtoją ir darbštų visuomenininką K. Rutkauską. Vėliavas įnešus, Amerikos ir Lietuvos himnus sugiedojo Rita Makauskaitė-Vant. Invokaciją sukalbėti pakviestas naujasis lietuvių parapijos klebonas kun. Wm. Collins. Teko patirti, kad naujasis klebonas, kilęs iš airių, yra labai palankus lietuviams, gerai suprantantis mūsų tautos kančias ir stropiai studijuojas lietuvių kalbą.

Pagrindinę kalbą pasakė vietinis dr. Pliplys. Rezoliucijas, primenančias Lietuvos nelaimę, anglų kalba perskaitė Valė Sparkytė. Jos bus pasiųstos įvairiems vyriausybės pareigūnams.

Meninę visus sužavėjusią dalį atliko Vyt. D. šaulių rinktinės jaunieji tautinių šokių "Vyčio" šokėjai. Grupei priklauso 28, iš kurių 25 dalyvavo šiame minė-

jime, atlikdami matytų ir nematytų visą grandinę gerai išbalansuotų šokių. Šokiams vadovavo Valė Sparkytė. Programai išsėdėjus, visi dalyviai pakviesti turtingoms vaišėms, atsidėkojant čikagiškiams už viešnagę. Rytė taipgi visi buvo paruošę kavutę ir užkandžius. Pranešta, kad Altos veiklai paremti suaukota daugiau kaip 1,300 dol. Padėkoto išvykos organizatorei Cecevičienėi ir vi-

siams čikagiškiams už gausų atsilankymą.

Jaunieji šokėjai 6 val. vak. automobiliais, o visi kiti autobusu gerai nusiteikę grįžo namo į Chicago. Visų vardu nuoširdžiai dėkojam broliams rockfordiškiams už pakvietimą dalyvauti tautos šventėje, malonų priėmimą ir vaišes. Ypatinga padėka nepavargstantiems darbuotojams K. Rutkauskui, S. Surantui, A. Pociui, P. Sernui, V. Keršiui ir visiems kitiems, kurių dėl laiko stokos nespėta pasisakyti.

J. Yla

Brangiam dėdei

A. + A.

RUFINUI VIRKAU

staiga mirus, žmonai Vandai, sūnui Vytautui ir dukteriai Henrietai Vepštienai su šeimomis, taip pat seserims Lilian Žilis ir Česei Sodaitienei, kartu liūdėdami, reiškiam gilią ir nuoširdžią užuojautą.

JURGIS, MERI ir NORA SUGINTAI

A. + A. Algimantui Antanui Mikutaičiui tragiškai žuvus, jo tėvus JANINĄ ir MEČĮ MIKUTAIČIUS su šeima ir senelius ONĄ ir JONĄ ARLAUSKUS, bei kitus gimines giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

Petrė ir Vincas Dubauskai
Aldona ir Vitas Katina

MARCELĖ RIMŠA

Mirė vasario 18 d., 1980 m., sulaukusi gilių senatvės. Gimė Levoniškuose, Panevėžio apskrityje, Lietuvoje.

Amerikoje išgyveno 30 metų.

Buvo globojama ir gyveno pas brolio Jono Rimšos dukterį Mariją ir jos vyrą Stasį Kaslą, Willow Springs, Illinois.

Vasario 21 d., 1980 m. po gedulingų pamaldų šv. Patricijos bažnyčioje, Hickory Hills, Ill., buvo palaidota šeimos skyje šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Draugus ir pažįstamus prašome pasimelsti už velionės sielą.

Sirdingai dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuviuose, aukojusiems šv. Mišioms ir karsto nešėjams.

Marija ir Stasys Kasla

A. + A. RUFAS VIRKAU

Gyveno Chicago, Illinois, Marquette Parko apylinkėje.

Mirė vasario 26 d., 1980 m., 10 val. ryto, sulaukęs 80 m. amžiaus.

Gimė Latvijoje. Amerikoje išgyveno 30 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime žmona Vanda, sūnus Vytautas, marti Irena, duklė Henrieta ir žentas Vytautas Vepštai, anūikai Linas ir Indrė, sesuo Lilian Žilis su vyru Frank, sesuo Česė Sodaitienė, sūnėnas Jurgis Sugintas su žmona Meri, ir jų duklė Nora, Lietuvoje brolis Danielius su šeima, ir kiti giminių, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį, 2 val. popiet Petkaus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71 Street.

Laidotuvės įvyks penktadienį, vasario 29 d. iš koplyčios 10 val. ryto bus išlydėtas į šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Vietoje gėlių aukoti Lietuvos Dukterų draugijai.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose.

Nuliūdę: Žmona, sūnus, duklė, marti, žentas ir anūikai.

Laid. direkt. Donald A. Petkus. — Tel. 476-2345.

A. + A. LEONUI JANULEVIČIUI mirus,

jo žmonai JANINAI, dukroms VIDAI ir jos vyrui BRONIUI JUODELLAMS ir RIMAI reiškiam nuoširdžią užuojautą.

Kaukorių ir Krutulių šeimos

DRAUGAS, ketvirtadienis, 1980 m. vasario mėn. 28 d.

5

A. + A. DR. ZENONUI MINGINUI

mirus,

jo žmonai LYDIJAI ir sūnui JONUI reiškiam gilią užuojautą.

Stefanija ir Aleksandras
Traškai

A. + A.

ALDONAI SAULEI MICHELEVIČIENEI mirus, jos vyrui BRONIUI, dukrai ASTRAI su šeima ir MOTINAI reiškiam gilią užuojautą jų skausmo valandoje.

Jadvyga ir Feliksas Putrial

E U D E I K I S

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRY S MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Av., Cicero

Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNOS

2314 W. 23rd PLACE

Tel. Virginia 7-6672

2424 W. 69th STREET

Tel. RĖpublic 7-1213

11029 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 So. 50th Ave., CICERO, ILL.

Tel. OLYmpic 2-1003

A. + A.

ALGIUI MIKUTAIČIUI

tragiškai žuvus, MIKUTAIČIŲ ŠEIMAI ir p. ARLAUSKAMS reiškiam gilią užuojautą.

J. Fetting
L. Kavala
S. Naujokas
J. Šema

V. Stanislovaits
V. Vaitkus
J. Zubrickas

A. + A. Dr. ANTANUI RUKŠAI mirus,

žmonai SOFIJAI, svainei IRENAI VEBRIENEI ir svainiui ROMANUI VADOPALUI reiškiam nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

Irena ir Gedas Bliūdžiai Pat ir Povilas Vadopalai
Aldona ir Bruno Morkiai su šeimomis
Lydijs Vadopaliene

A. + A. RUFINUI VIRKAU mirus,

jo žmonai VANDAI, dukrai HENRIETAI VEPŠTIENEI su vyru, sūnui VYTAUTUI su žmona, vaikeliams — INDREI ir LINUI, taip pat visiems artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Marija Krasauskaitė
Marcelė Mackienė
Vanda Sruogienė

Giliausią užuojautą reiškiam

SOFIJAI VEDEIKIENEI,

netekusios brangios sesutės A. + A. BIRUTES DAMBRAVIENES.

Bronė Banionienė
Lilė ir Ignas Juzėnai

APLINK MUS

× **Marijos aukšt. mokyklos** baigiamosios klasės geriausios mokinės, gavusios 93 procentus ar daugiau mokslo pažymių, yra šios: J. Blokel, M. Bujnowski, L. A. Coniglio, Saphia Daukute, Th. Ertman, A. Fegan, R. Mehehan, B. Holpuch, Raminta Jautokaitė, M. Kestel, T. Krafuisin, J. Krupinski, Regina Krutulytė, Diana Maskaliūnaitė, Vida Mikalūnaitė, L. Mascarelle, R. A. Palka, Ginta Remeikyte, C. Shulicke, Ramunė Tričytė, L. Wallace ir C. Zmuda.

× **Triton College, Downers Grove, Ill.**, moksleivių meno paroda vyksta nuo kovo 4 iki 27 d. pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 val. r. iki 4 val. p. p., antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8:30 val. vak. Šeštadieniais uždaryta. Parodoje dalyvauja ir du lietuviai — Stephen Skirius ir Christine Skirius.

× **Marijos aukšt. mokyklos** Motinių klubo susirinkimas bus kovo 9 d., sekmadienį, 2:30 val. p. p. mokyklos kavinėje, Jerry Lynch, Jer-Michael's gėlių parodovė atstovs, papasakos, kaip išlaikyti gėles ir augalus sveikus. Viešniomis ripinsis Frances Chernak ir Jean Kies, informaciją teikia Lou Doherty. Po susirinkimo bus atgaiva.

× **Adolfas Andrusis**, Port Orange, Fl., prie prenumeratoro mokesčio pridėjo 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× **Už a. a. Dr. Marijos Misiučių** — Vakselienės sielą jos mirties 10 metų sukakties proga bus kovo 2 d., sekmadienį, 11 val. rytė Marijonų koplyčioje (6336 So. Kilbourn Ave.). Giminės, draugai ir pažįstami kviečiami už Velionę pasimelsti.

× **Dr. Jonas Jusonis**, Santa Monica, Calif., yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Ir dabar, atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė 25 dolerių. Nuosirdžiai dėkojame ir skelbiame Garbės prenumeratorium.

× **Pranas Visockis**, Madison, Wis., išreiškė pasitenkinimą Liet. knygos klubo išleidžiamomis knygomis, už jas atsiskaitė ir dar pridėjo 10 dolerių auką mūsų knygos leidimo darbams stiprinti. Dėkojame.

× **Julius Strodonskis**, Dehli, Kanadoje, parėmė mūsų spaudos darbus 10 dolerių auka. Maloniai dėkojame.

× **Abiturientų tėvų dėsiniui** Lietuvių Moterų Federacijos Chicago klubas ir šiais metais rengia abiturientų, t. y., jaunųjų baigiančiųjų šį pavasarį aukštesnias mokyklas (high schools) pagerbimą — pobūvį. Jų tėvų komitetui išrinkti suirinkimas įvyks kovo 2 d., sekmadienį, 1 val. popiet. Jaunimo centro kavinėje (dar tebevyksiant Kaziuko mugė). Federacijos valdyba kviečia tėvus gausiai dalyvauti.

× **Svečiai iš Vokietijos**. Kovo 16 d., 3 val. popiet. Jaunimo centre koncertuos fleitistas Petras Odinis ir pianistė Raminta Lampasytė. Bilietai Vaznelių prekyboje. Visi kviečiami. (pr.)

× **Jei SKILANDZIŲ tau tik** reik, tuoj pas Petrą ir užėik! — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrės, kumpiai, avišna, versiena, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje. 2913 West 63rd St., Chicago, Il. 60629. Tel. (312) 436-4337. (sk.)

× **Aktniai siuntimui į Lietuvą**. Kreipkitės į V. Karosaitę, Optical Studio, 7051 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629.

× **NAMAMS PIRKTI PA**. Tel. 778-6766. (sk.)

SKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nušimčiams. Mutual Federal Savings. 2212 West Cermak Road. Telef. VI 7-7747. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

Prasau prisijusti bil. po dol. spekt. Prasau prisijusti bil. po dol. spekt.

Vardas ir Pavardė Adresas Telefonas

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

× **Kr. Doneleščio** liuanistinių mokyklų laikraščio "Pirmieji žingsniai" išėjo antras numeris, datuotas vasario 16 d., pasipuošęs Vasario 16-ją primenančiu paveikslu, kurį piešė Gina Kilutė. Laikraščio spaudai paruošė mok. D. Bindokienė. Turinysje apstu pačių mokinių pieštų paveikslų ir rašinių. Yra taip pat ir nuotraukų iš mokyklos gyvenimo.

× **Valerija Valeikienė ir Vlada Damašienė**, nuosirdžios "Draugo" skaitytojos, žiemos poilsui iš-yko į Pietų Amerikos salas. Šia proga atsiuntė "Draugui" sveikinimus ir auką. Maloniai dėkojame.

× **Partizano Daumanto** ateitininkų kuopos susirinkimas įvyks kovo 9 d. Ateitininkų namuose 2 v. p. p. Tuo pačiu metu ateitininkų tėvai galės pasiklausyti dr. A. Norvilos paskaitos apie dvikališkimą.

× **Sv. M. M. Gimimo** parap. Sv. Kazimiero seserų rėmėjos priims bendrai šv. Komuniją per 8 val. šv. Mišias sekmadienį, kovo 2 d. Paskui bus pusrėčiai visoms narėms parap. salėje.

× **Sv. Kryžiaus ligoninės** trys gydytojai yra kandidatai į Amerikos chirurgų kolegiją. Tarp jų dr. A. Glevickas. Komisijai pirmininkauja dr. Jonas P. Waitkus, bendrosios chirurgijos specialistas ir chirurgų Chicago skyriaus pirmininkas. Į komisiją jis yra dar pasikvietęs dr. Feliksą Winskuną ir dr. Walterį Elisin, kurie taip pat dirba Sv. Kryžiaus ligoninėje.

× **Dr. Jonas Jusonis**, Santa Monica, Calif., yra nuolatinis "Draugo" rėmėjas. Ir dabar, atnaujindamas prenumeratą, atsiuntė 25 dolerių. Nuosirdžiai dėkojame ir skelbiame Garbės prenumeratorium.

× **Pranas Visockis**, Madison, Wis., išreiškė pasitenkinimą Liet. knygos klubo išleidžiamomis knygomis, už jas atsiskaitė ir dar pridėjo 10 dolerių auką mūsų knygos leidimo darbams stiprinti. Dėkojame.

× **Julius Strodonskis**, Dehli, Kanadoje, parėmė mūsų spaudos darbus 10 dolerių auka. Maloniai dėkojame.

× **Abiturientų tėvų dėsiniui** Lietuvių Moterų Federacijos Chicago klubas ir šiais metais rengia abiturientų, t. y., jaunųjų baigiančiųjų šį pavasarį aukštesnias mokyklas (high schools) pagerbimą — pobūvį. Jų tėvų komitetui išrinkti suirinkimas įvyks kovo 2 d., sekmadienį, 1 val. popiet. Jaunimo centro kavinėje (dar tebevyksiant Kaziuko mugė). Federacijos valdyba kviečia tėvus gausiai dalyvauti.

× **Svečiai iš Vokietijos**. Kovo 16 d., 3 val. popiet. Jaunimo centre koncertuos fleitistas Petras Odinis ir pianistė Raminta Lampasytė. Bilietai Vaznelių prekyboje. Visi kviečiami. (pr.)

× **Jei SKILANDZIŲ tau tik** reik, tuoj pas Petrą ir užėik! — INTERNATIONAL MEAT MARKET. Medžioklinės dešrės, kumpiai, avišna, versiena, dešros ir t. t. Užsakymus siunčiame paštu bet kur Amerikoje. 2913 West 63rd St., Chicago, Il. 60629. Tel. (312) 436-4337. (sk.)

× **Aktniai siuntimui į Lietuvą**. Kreipkitės į V. Karosaitę, Optical Studio, 7051 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629.

× **NAMAMS PIRKTI PA**. Tel. 778-6766. (sk.)

SKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir priemonėmis nušimčiams. Mutual Federal Savings. 2212 West Cermak Road. Telef. VI 7-7747. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

CELIUS prašome išrašyti: Lithuanian Opera Co., Inc. ir siųsti tiesiog su šiuo užsakymu Vaznelių krautuvės adresu. (sk.)

Altos suruostame Vasario 16 minėjime Cicerio, Ill., lietuviai su kongr. H. Hyde. Jo dešinėje Petruskienė, Kimbarkas ir kt. Kairėje Juškevičienė, Repšienė, dr. Atkočiūnas, Šlitytė, Kačinskienė, Subonienė ir kt. Nuotr. C. Genučio

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

VASARIO 16-TOJI IR REZISTENCIJOS SPAUDA

Vasario 17 d. Marquette Parko LB apylinkės valdyba surengė kultūrinę paminėjimą su turininga Jono Dainausko paskaita.

Tuoju po sumos marketparkiečiai susirinko gana gausiai ir parapijos salę, kur apylinkės valdybos nariai priminėjo solidarumo mokesčius ir Lietuvos laisvinimo aukas.

Šis minėjimas turėjo dvejopą prasmę: prisiminti Vasario 16 d. aktą ir mūsų rezistencinę pogrindžio spaudą.

Minėjimą pradėjo apylinkės valdybos pirm. Kostas Juškaitis savo įžanginiu žodžiu. Po to

× **L. Kikilas**, Kenosha, Wis., atnaujino prenumeratą, padėjo 10 dolerių ir atsiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Kazimieras Sapetka**, Waterbury, Conn., parėmė mūsų spaudos darbus, atsiųsdamas Garbės prenumeratoro mokesį. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Aukų po 7 dol. atsiuntė:** Barbara Dabkienė, Hot Springs, Kazys Šimėnas, Dorchester, Alf. Mazlaveckas, Toronto, J. Žiuraitis, Oakville. Visiems esame labai dėkingi.

× **"Carminas Buranos"** ir "Pajacų" operos pastatymo išlaidas savo aukomis sumažino šie mecenatai: Regina ir Paulius Usvaitai su 175 dol., Vanda ir Zenonas Petkai su 155 dol., Jurgita ir Juozas Sabai su 151 dol., Eugenija ir Bronius Blinstraubai su 150 dol., dr. Janina Jakševičienė su 150 dol., Sofija ir Adolfas Jelionai su 150 dol., Amalija ir Mykolas Jagučiai su 150 dol., Aldona ir Antanas Jamdoliai su 100 dol., Eleonora ir Vladas Velos su 100 dol. Visiems šiems mecenatams už šią labai reikalingą paramą šiam kultūriniam darbui Lietuvių Opera nuosirdžiai dėkoja. (pr.)

× **Anglų kalba** yra išversta Jurgio Gliados istorinis romanas Agonija. Ja jau būtų galima atiduoti leidyklai, bet susiduriama su problema, kurią galėtume mes šaliai sutvarkyti. Būtinai reikalinga, kad susidarytų mažas 400 prenumeratorių, iš anksto sumokėdami \$12 knygos kainą. Normali knygos kaina bus \$15. Iš anksto užsisakiusiems kainuos pigiau ir kartu taps knygos rėmėjais. Šiuo reikalu bus kreiptasi į visus šaulių kuopas, raginant šią knygą iš anksto užsisakyti. Šių metų kultūrinę šaulių stovyklą surengti ir centro valdyba mielai su tuo sutiko. Šiais metais Chicago bus gerokai apkrauta įvairiais parengimais, todėl būtų sunku tinkamą laiką besurasti panašiam parengimui. Dėkojame Žalgirio šaulių kuopai už šio darbo pasiūlymą. Ir šiais metais nartata skelbti konkursinį, šaulius liečiantį straipsnį. Tema, laikas ir komisijos sąstata bus paskelbtas vėliau. Šiuo reikalu palikta rūpintis valdybos nariams: Jonui

ir kt. Bet labiausiai lietuvių jaudina Baltarusijos lietuvių likimas, kurie kenčia dar neregėtą priepasaudą.

Lietuvos pogrindžio spauda spausdinama primityviomis priemonėmis, ir jos egzempliorų nedaug. Tačiau kai patenka į vakarus, čia ji ištiesai perduodama per Laisvės radiją, Vatikaną ar Amerikos Balso programą. Tokiu būdu tūkstančiai lietuvių Lietuvoje sužino, kas pas juos vyksta.

Meninėje dalyje pasirodė solistė Margarita Momkienė. Antroji solistė Genovaitė Mažekienė dėl ligos nedalyvavo. Momkienė padainavo 3 dainas, akompanavo Vida Kazlauskaitė.

Po to Rūta Pakštaitė paskaitė 3 eilėraščius: Mykaloičio-Putino Tėvų šalis, B. Brazilionio Protėvių žemė ir dar viena.

Savo kūrybos eilėraščius skaitė Apolinaras Bagdonas: Dvivo tarybos narių. Ir jau iš karto tas aktas susidūrė su Lietuvos valstybės priešiniais, ir okupacinė vokiečių valdžia jį konfiskavo. Tik slapta tegalėjo patekti į vakarų valstybių spaudą.

Lietuviams pogrindžio spauda yra buvusi savas dalykas visais laikais. Bet ypač ji suklebėjo 1941—1944 metų laikotarpyje. Tuo metu ėjo keletas pogrindžio laikraščių, spausdintų spaustuose.

Po antrosios bolševikų okupacijos Stalino siuntėjimo laikais, labai mažais kiekiais buvo leidžiami tik mūsų partizanų kovos štabų atsisaukimai ar nartaimai. Spausdinimo priemonės labai paprastos, pasitaikydavo net ranka rašytų. Toliau sekė apie 20 metų tylos laikotarpio. Ir tik 1972 metais pasirodė pirmasis pogrindžio leidinys Liet. Kat. Bažnyčios kronika, kuri tebeina net ligi šiol. Paskutinis numeris 1979 metų antrojo pusmečio yra 39-tasis. 1980 m. dar mūsų nepasiekė nė vienas numeris. Dabartinis metu eina Lietuvoje apie 10 pogrindžio leidinių, kurių žymiausias yra jau minėtoji L.K.B. kronika, Aušra, Aušrelė, Alma mater, Varpas, Dievas ir Tėvynė, Perspektivos

ir kt. Bet labiausiai lietuvių jaudina Baltarusijos lietuvių likimas, kurie kenčia dar neregėtą priepasaudą.

Lietuvos pogrindžio spauda spausdinama primityviomis priemonėmis, ir jos egzempliorų nedaug. Tačiau kai patenka į vakarus, čia ji ištiesai perduodama per Laisvės radiją, Vatikaną ar Amerikos Balso programą. Tokiu būdu tūkstančiai lietuvių Lietuvoje sužino, kas pas juos vyksta.

Meninėje dalyje pasirodė solistė Margarita Momkienė. Antroji solistė Genovaitė Mažekienė dėl ligos nedalyvavo. Momkienė padainavo 3 dainas, akompanavo Vida Kazlauskaitė.

Po to Rūta Pakštaitė paskaitė 3 eilėraščius: Mykaloičio-Putino Tėvų šalis, B. Brazilionio Protėvių žemė ir dar viena.

Savo kūrybos eilėraščius skaitė Apolinaras Bagdonas: Dvivo tarybos narių. Ir jau iš karto tas aktas susidūrė su Lietuvos valstybės priešiniais, ir okupacinė vokiečių valdžia jį konfiskavo. Tik slapta tegalėjo patekti į vakarų valstybių spaudą.

Lietuviams pogrindžio spauda yra buvusi savas dalykas visais laikais. Bet ypač ji suklebėjo 1941—1944 metų laikotarpyje. Tuo metu ėjo keletas pogrindžio laikraščių, spausdintų spaustuose.

Po antrosios bolševikų okupacijos Stalino siuntėjimo laikais, labai mažais kiekiais buvo leidžiami tik mūsų partizanų kovos štabų atsisaukimai ar nartaimai. Spausdinimo priemonės labai paprastos, pasitaikydavo net ranka rašytų. Toliau sekė apie 20 metų tylos laikotarpio. Ir tik 1972 metais pasirodė pirmasis pogrindžio leidinys Liet. Kat. Bažnyčios kronika, kuri tebeina net ligi šiol. Paskutinis numeris 1979 metų antrojo pusmečio yra 39-tasis. 1980 m. dar mūsų nepasiekė nė vienas numeris. Dabartinis metu eina Lietuvoje apie 10 pogrindžio leidinių, kurių žymiausias yra jau minėtoji L.K.B. kronika, Aušra, Aušrelė, Alma mater, Varpas, Dievas ir Tėvynė, Perspektivos

ir kt. Bet labiausiai lietuvių jaudina Baltarusijos lietuvių likimas, kurie kenčia dar neregėtą priepasaudą.

Lietuvos pogrindžio spauda spausdinama primityviomis priemonėmis, ir jos egzempliorų nedaug. Tačiau kai patenka į vakarus, čia ji ištiesai perduodama per Laisvės radiją, Vatikaną ar Amerikos Balso programą. Tokiu būdu tūkstančiai lietuvių Lietuvoje sužino, kas pas juos vyksta.

Meninėje dalyje pasirodė solistė Margarita Momkienė. Antroji solistė Genovaitė Mažekienė dėl ligos nedalyvavo. Momkienė padainavo 3 dainas, akompanavo Vida Kazlauskaitė.

Po to Rūta Pakštaitė paskaitė 3 eilėraščius: Mykaloičio-Putino Tėvų šalis, B. Brazilionio Protėvių žemė ir dar viena.

Savo kūrybos eilėraščius skaitė Apolinaras Bagdonas: Dvivo tarybos narių. Ir jau iš karto tas aktas susidūrė su Lietuvos valstybės priešiniais, ir okupacinė vokiečių valdžia jį konfiskavo. Tik slapta tegalėjo patekti į vakarų valstybių spaudą.

Lietuviams pogrindžio spauda yra buvusi savas dalykas visais laikais. Bet ypač ji suklebėjo 1941—1944 metų laikotarpyje. Tuo metu ėjo keletas pogrindžio laikraščių, spausdintų spaustuose.

Po antrosios bolševikų okupacijos Stalino siuntėjimo laikais, labai mažais kiekiais buvo leidžiami tik mūsų partizanų kovos štabų atsisaukimai ar nartaimai. Spausdinimo priemonės labai paprastos, pasitaikydavo net ranka rašytų. Toliau sekė apie 20 metų tylos laikotarpio. Ir tik 1972 metais pasirodė pirmasis pogrindžio leidinys Liet. Kat. Bažnyčios kronika, kuri tebeina net ligi šiol. Paskutinis numeris 1979 metų antrojo pusmečio yra 39-tasis. 1980 m. dar mūsų nepasiekė nė vienas numeris. Dabartinis metu eina Lietuvoje apie 10 pogrindžio leidinių, kurių žymiausias yra jau minėtoji L.K.B. kronika, Aušra, Aušrelė, Alma mater, Varpas, Dievas ir Tėvynė, Perspektivos

ir kt. Bet labiausiai lietuvių jaudina Baltarusijos lietuvių likimas, kurie kenčia dar neregėtą priepasaudą.

Lietuvos pogrindžio spauda spausdinama primityviomis priemonėmis, ir jos egzempliorų nedaug. Tačiau kai patenka į vakarus, čia ji ištiesai perduodama per Laisvės radiją, Vatikaną ar Amerikos Balso programą. Tokiu būdu tūkstančiai lietuvių Lietuvoje sužino, kas pas juos vyksta.

Meninėje dalyje pasirodė solistė Margarita Momkienė. Antroji solistė Genovaitė Mažekienė dėl ligos nedalyvavo. Momkienė padainavo 3 dainas, akompanavo Vida Kazlauskaitė.

Po to Rūta Pakštaitė paskaitė 3 eilėraščius: Mykaloičio-Putino Tėvų šalis, B. Brazilionio Protėvių žemė ir dar viena.

Savo kūrybos eilėraščius skaitė Apolinaras Bagdonas: Dvivo tarybos narių. Ir jau iš karto tas aktas susidūrė su Lietuvos valstybės priešiniais, ir okupacinė vokiečių valdžia jį konfiskavo. Tik slapta tegalėjo patekti į vakarų valstybių spaudą.

Lietuviams pogrindžio spauda yra buvusi savas dalykas visais laikais. Bet ypač ji suklebėjo 1941—1944 metų laikotarpyje. Tuo metu ėjo keletas pogrindžio laikraščių, spausdintų spaustuose.

Po antrosios bolševikų okupacijos Stalino siuntėjimo laikais, labai mažais kiekiais buvo leidžiami tik mūsų partizanų kovos štabų atsisaukimai ar nartaimai. Spausdinimo priemonės labai paprastos, pasitaikydavo net ranka rašytų. Toliau sekė apie 20 metų tylos laikotarpio. Ir tik 1972 metais pasirodė pirmasis pogrindžio leidinys Liet. Kat. Bažnyčios kronika, kuri tebeina net ligi šiol. Paskutinis numeris 1979 metų antrojo pusmečio yra 39-tasis. 1980 m. dar mūsų nepasiekė nė vienas numeris. Dabartinis metu eina Lietuvoje apie 10 pogrindžio leidinių, kurių žymiausias yra jau minėtoji L.K.B. kronika, Aušra, Aušrelė, Alma mater, Varpas, Dievas ir Tėvynė, Perspektivos

ir kt. Bet labiausiai lietuvių jaudina Baltarusijos lietuvių likimas, kurie kenčia dar neregėtą priepasaudą.

Lietuvos pogrindžio spauda spausdinama primityviomis priemonėmis, ir jos egzempliorų nedaug. Tačiau kai patenka į vakarus, čia ji ištiesai perduodama per Laisvės radiją, Vatikaną ar Amerikos Balso programą. Tokiu būdu tūkstančiai lietuvių Lietuvoje sužino, kas pas juos vyksta.

Meninėje dalyje pasirodė solistė Margarita Momkienė. Antroji solistė Genovaitė Mažekienė dėl ligos nedalyvavo. Momkienė padainavo 3 dainas, akompanavo Vida Kazlauskaitė.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— Prel. Petras Celičius, iki šiol buvęs vysk. A. Deksnio sekretorius ir dirbęs lietuvių ir vokiečių sielovadoje, išėjo į pensiją ir įsikūrė gyventi Los Angeles, savo seniau įsigytuose namuose. Jo adresas: 2976 Sunnynook Dr., Los Angeles, Calif. 90039.

— **Richardas J. Krickus**, Mary Washington College profesorius Virginijoje, "Commonweal" laikraštyje vasario 15 d. laidoje išspausdino ilgą studijinį straipsnį apie padėtį okupuotoje Lietuvoje, pavadindamas jį "Iškaltai savo tėvynėje" (Hostages in their Homeland). Jis savo studijoje cituoja Aleksandrą Ginzburgą, kuris paminėjo kun. Karolį Garucką, priėmęs sąžinės belaisvius Viktorą Petkų, Balį Gajauską, Helinskio susitarimų grupės narius ir jų persekiojimą bei suėmimus. Taip pat priekaištauja vakarų pasauliui, ypač Amerikos katalikams, kurie nerodo jautrumo savo ikalintiems ir kenčiantiems broliams. Pamini taip pat ir Vatikano vadinamą Rytų politiką, kuria norima gelbėti tai, kas dar galima išgelbėti, bet neparodoma tikros užuojautos ir kenčiančių supratimo. Straipsnis vertas didelio dėmesio, ypač kad čia panaudojama "Kronikų" ir "Samizdato" medžiaga, kuri daugeliui amerikiečių visiškai nežinoma.

Po to Rūta Pakštaitė paskaitė 3 eilėraščius: Mykaloičio-Putino Tėvų šalis, B. Brazilionio Protėvių žemė ir dar viena.

Savo kūrybos eilėraščius skaitė Apolinaras Bagdonas: Dvivo tarybos narių. Ir jau iš karto tas aktas susidūrė su Lietuvos valstybės priešiniais, ir okupacinė vokiečių valdžia jį konfiskavo. Tik slapta tegalėjo patekti į vakarų valstybių spaudą.

Lietuviams pogrindžio spauda yra buvusi savas dalykas visais laikais. Bet ypač ji suklebėjo 1941—1944 metų laikotarpyje. Tuo metu ėjo keletas pogrindžio laikraščių, spausdintų spaustuose.

Po antrosios bolševikų okupacijos Stalino siuntėjimo laikais, labai mažais kiekiais buvo leidžiami tik mūsų partizanų kovos štabų atsisaukimai ar nartaimai. Spausdinimo priemonės labai paprastos, pasitaikydavo net ranka rašytų. Toliau sekė apie 20 metų tylos laikotarpio. Ir tik 1972 metais pasirodė pirmasis pogrindžio leidinys Liet. Kat. Bažnyčios kronika, kuri tebeina net ligi šiol. Paskutinis numeris 1979 metų antrojo pusmečio yra 39-tasis. 1980 m. dar mūsų nepasiekė nė vienas numeris. Dabartinis metu eina Lietuvoje apie 10 pogrindžio leidinių, kurių žymiausias yra jau minėtoji L.K.B. kronika, Aušra, Aušrelė, Alma mater, Varpas, Dievas ir Tėvynė, Perspektivos

ir kt. Bet labiausiai lietuvių jaudina Baltarusijos lietuvių likimas, kurie kenčia dar neregėtą priepasaudą.

Lietuvos pogrindžio spauda spausdinama primityviomis priemonėmis, ir jos egzempliorų nedaug. Tačiau kai patenka į vakarus, čia ji ištiesai perduodama per Laisvės radiją, Vatikaną ar Amerikos Balso programą. Tokiu būdu tūkstančiai lietuvių Lietuvoje sužino, kas pas juos vyksta.